

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2021-02-26

Ärendenummer:
NV-09141-20

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Uppdrag om generell stopp för bottentrålning i skyddade områden (N2020/02128)

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker att förbud mot trålfiske i skyddade områden införs i förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (fiskeförordningen) och att Havs- och vattenmyndigheten (HaV) ges möjlighet att bevilja undantag från förbudet. Naturvårdsverket avstyrker dock att undantagen anges i bevarandeplaner och skötselplaner.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen

2 kap 6 a §

Naturvårdsverket tillstyrker att förbud mot trålfiske införs i marina skyddade områden. Naturvårdsverket bedömer att det bidrar till att på ett effektivt sätt uppnå målen för de skyddade områdena, svenska miljömål och internationella åtaganden.

2 kap 12 §, fjärde stycket

Första meningen

Naturvårdsverket tillstyrker att HaV får föreskriftsrätt att meddela undantag från trålfiskeförbudet. Begränsning av verksamheter som inte påverkar syftet med områdesskydd bör undvikas då det kan minska förtroendet för arbetet med områdesskydd hos allmänhet och fiskerinäringen.

Av sammanfattningen framgår att undantag från trålfiskeförbudet endast får meddelas efter begäran av den myndighet som har fattat beslut om aktuellt skyddat område. I författningsförslaget anges dock endast att en sådan begäran får göras av länsstyrelsen eller kommunen. Naturvårdsverket bedömer att det behöver förtydligas vilken myndighet som bär ansvaret för att begära undantag vad avser de skyddsformer som beslutats av regeringen, det vill säga Natura 2000-områden och nationalparker.

Andra meningen

Naturvårdsverket konstaterar att det behövs en reglering som anger de materiella förutsättningarna för när undantag från trålfiskeförbudet kan meddelas i linje med vad som föreslagits.

Naturvårdsverket bedömer därvidlag att såväl bevarandeplaner som skyddsbeslut enligt miljöbalken utgör mycket viktiga underlag för att bedöma om bottentråkning kan bedrivas utan att det påverkar att syftet med det skyddade området uppnås. Vad gäller Natura 2000-områden kan konstateras att en sådan bedömning behöver utgå från 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Naturvårdsverket avstyrker dock förslaget att trålfiskets påverkan på bevarandevärden ska införas i skötselplaner och bevarandeplaner för marina skyddade områden. Naturvårdsverkets bedömning är att det inte ligger i linje med förvaltningsplanernas ändamål att i en skötselplan för naturreservat eller nationalpark beskriva om, och i så fall hur, bottentråkning kan bedrivas i området om den verksamheten varken regleras i skyddsbeslutet eller är en del av förvaltningen. Naturvårdsverkets bedömer att det heller inte ligger i linje med syftet med bevarandeplaner för Natura 2000-områden att beskriva vilka typer av verksamheter eller åtgärder som inte utgör någon hotbild mot de utpekade bevarandevärdena.

Av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följer att *skötselplaner* för naturreservat fastställs av länsstyrelsen eller kommunen och avser områdets långsiktiga vård. Skötselplaner utgör alltså en instruktion för förvaltningen och ska enligt Naturvårdsverkets vägledning beskriva de åtgärder som förvaltaren av det skyddade området har stöd för att utföra enligt skyddsbeslutet enligt 7 kap 4–6 §§ miljöbalken.¹ Skötselplaner ska inte ange regleringar gentemot sakägare utan dessa ska finnas i beslutet om bildande av naturreservatet. Vad gäller skötselplaner för nationalparker beslutas dessa av Naturvårdsverket. Även sådana skötselplaner avser områdets vård och förvaltning (7 § nationalparksförordningen (1987:938)). Vad gäller biotopskyddsområden kan konstateras att något krav på att en skötselplan ska tas fram för sådana områden överhuvudtaget inte finns.

Syftet med *bevarandeplaner* för Natura 2000-områden är enligt 17 § förordningen om områdesskydd att genom beskrivningar av de utpekade bevarandevärdena förtydliga syftet med varje område, och utgöra underlag för prövningar enligt 7 kap. 28 a–29 §§ miljöbalken. En viktig del av bevarandeplanerna är en beskrivning av hotbilden, dvs. vilka verksamheter/åtgärder som skulle kunna hindra att området bidrar till att uppnå en gynnsam bevarandestatus för utpekade arter eller naturtyper. Därtill utgör beskrivning av nödvändig skötsel och restaurering viktig information, i de fall detta behövs för att dessa arter och naturtyper ska kunna uppnå eller upprätthålla gynnsam bevarandestatus. För de områden där trålfiske bedöms som ett hot mot de bevarandevärden som pekats ut i regeringsbeslutet är det därför berättigat att konsekvenserna av trålfiske beskrivs i en bevarandeplan. Att i bevarandeplaner ange vilka typer av verksamheter eller åtgärder som *inte* utgör någon hotbild mot

¹ <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/skyddade-omraden/process-naturreservat/beslut/beslut-vagledning-skotselplan.pdf>

de utpekade bevarandevärdena följer dock, enligt Naturvårdsverkets bedömning, inte denna systematik.

Övriga synpunkter

Naturvårdsverket konstaterar att förslaget saknar en tydlig definition av vilka skyddade områden som ska bedömas som marina, förutom att skyddsformerna nationalparker, naturreservat, biotopskyddsområden och Natura 2000-områden kan ingå (avsnitt 3.1.1.). Naturvårdsverket anser att en tydligare definition bör införas, så att länsstyrelsernas och kommunernas uppdrag kan avgränsas på ett tydligare sätt.

Naturvårdsverket bedömer vidare att det kan behövas en tydligare beskrivning av vilka skyddade områden som bör ingå i uppdraget att föreslå områden för undantag. Att till exempel utreda behov av undantag för de områden som omfattas av förbud mot trålfiske redan med dagens regler förefaller inte prioriterat.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Maria Ohlman, föredragande, enhetschefen Gunilla Sallhed och handläggarna Anna Karin Cederblad, Lisa Forsberg och Mikael Lindberg.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Maria Ohlman
Avdelningschef

Kopia till:
bjorn.asgard@regeringskansliet.se
m.registrator@regeringskansliet.se